

Dagthema: Allerzielen – Zwaai naar mij...

Overweging 3 november – Hans Errens

“... Momenten van verwondering,
momenten die we zelf niet in de hand hebben maar die ons overkomen.
Dan voelt ons leven weer wat zachter en lichter,
de breuk die de dood in ons leven heeft gebracht voelt geheeld ...”

Eerste lezing uit Psalm 90

Tweede lezing uit Tessalonicenzen 4

Openingsgebed

God, vol raadsels en mysteries,
niet grijpbaar, vaak niet begrijpbaar,
uw wegen zijn ons zo vreemd,
toch geloven wij dat U niet de dood wilt
maar het leven.

Wij bidden tot U: maak ons tot mensen die
niet berustend toezien
hoe het leven van anderen of van onszelf,
meer dood dan levend is.
Maak ons tot mensen die opkomen voor
elkaar
en zorg hebben voor elkaar.
Dat er tussen ons mensen leven is en de zin
om te leven,
ook als de schaduw van de dood van een
dierbare
duisternis brengt in ons bestaan.
Dat wij licht zien en licht zijn voor elkaar
zo bidden wij door Jezus Christus, de
Levende.

Openingslied *Huub Oosterhuis / Antoine Oomen*

Verdoofd en schamper van gemis,
herkomst en doel verloren.
Dit leven dat geen leven is,
nog dood nog ongeboren.
Doe open Gij die woont in licht,
dat niet ter dood gedoemd zijn
wij die naar U genoemd zijn.

Uw Naam ons eertijds aangezegd
volhardt in onze oren.
Opdat wij doen het volste recht
en zijn uit U geboren.
'De minste mens een naaste zijn':
dat woord heeft zin gegeven
ons angstbeladen leven.

Die gaan de wegen van uw woord,
geen lot is hen beschoren
dan Gij, Gij plant hun adem voort,
uw land zal hen behoren.
Woestijnen gaan in dauw gedrenkt,
geluk zal wedervaren
aan wie verworpen waren.

Welkom en inleiding

Goedemorgen lieve mensen en hartelijk welkom in de Duif.

Het is altijd weer een verrassing wie je op de wekelijkse viering zult ontmoeten. Herfstweer, Amsterdam Zuid afgesloten of misschien nog ergens een staking? Het kunnen vandaag obstakels zijn.

Maar ik zie gelukkig weer veel bekende gezichten die dit alles hebben overwonnen en gekomen zijn voor een viering hier in de Duif.

En wat zou zo fijn is: in de Duif staat de deur iedere week ook voor jou weer open; dus voel je welkom. Ik ben blij dat jullie er zijn.

Vandaag staat de viering in het teken van Allerzielen, welke gisteren -02NOV- werd gevierd.

In principe een RK traditie om de overledenen te gedenken en te eren de dag na Allerheiligen. Maar Allerzielen is niet meer alleen van/voor de Katholieken. Jong en oud, gelovig én ongelovig, steken kaarsjes aan bij graven, urnen en foto's van weggefallen geliefden. Het is goed om de wereld zo nu en dan even stil te zetten. En zo is ook in de Duif een viering in het teken van Allerzielen een traditie geworden.

Een viering om net even dat extra accent te leggen op degenen die ons zijn ontvallen. Het gemis met elkaar te delen, maar ook de mooie herinneringen ophalen en koesteren. Dat doe je natuurlijk niet alleen op Allerzielen. Maar juist hier vandaag in de Duif mogen we gedenken en steun zoeken bij elkaar.

Vrouw, man, kind, ouder, broer of zus, familie, vrienden. Lang geleden al weggefallen of recentelijk, dat is niet relevant. Een dierbare zit en blijft in je hart, en ook al worden de wonden minder diep, een stukje leegte blijft.

De dood is onvoorspelbaar zoals we zo lezen in Psalm 90; er kan zomaar een eind aan je leven komen. Maar waar Paulus in Tessalonicenzen de mensen weer troost geeft met een visioen van weerzien met alle gestorvenen en de Heer.

Voor nu, laten we even stil worden in ons hoofd en onze gedachten laten stromen naar al onze dierbaren die niet meer in ons midden zijn.

Houd ze stevig vast in je gedachten, laat ze even in stilte bloeien.

Gebed

God,
Aan het begin van deze viering vragen wij U:
Wilt u in de woorden die wij spreken
en in de liederen die wij zingen
ons aarzelend en twijfelend geloof verstaan.
Met elkaar gaan wij tastend en zoekend de weg naar U toe,
en stellen wij weer de vraag
hoe is uw naam, waar zijt Gij te vinden?
Geef ons vandaag een teken van liefde.

Lied

Huub Oosterhuis / Antoine Oomen

Wat in stilte bloeit, in de luwte van tuinen,
onder de hete zon, op de akker,
heeft Hij bestemd voor de tafel der armen.
Aardekracht, zonkracht is Hij, licht in mensen,
dat wij elkaar verblijden en doen leven,
brood van genade worden, wijn van eeuwig leven.
Maar wie niets hebben, wie zal hen hieraan deel geven?
En die in weelde zwelgen en van niets weten,
wie zal hen naar gerechtigheid doen verlangen?
Aanschijn der aarde, wie zal jou vernieuwen?
Hij die alles zal zijn in allen, heeft ons bestemd om
aarde, jouw aanschijn te vernieuwen.

Eerste lezing uit Psalm 90

Een gebed van Mozes

Heer, bij u zijn we veilig,
elke generatie weer.
God U bent er altijd geweest,
U was er eerder dan de bergen,
al voordat de aarde bestond.
U was er al voordat alles begon,
en u zult er altijd zijn.

U laat de mensen leven,
U laat de mensen sterven,
en tot stof vergaan.
Voor U is duizend jaar niet meer dan een dag,
niet meer dan vandaag of gisteren

U maakt zomaar een eind aan ons leven,
het gaat zo snel voorbij als een droom.
Het is net als gras dat verdwijnt,
het gras komt 's morgens op,
het groeit en bloeit,
maar 's avonds verdort het.

Lied

Huub Oosterhuis / Luc Löwenthal

Gij die een en eeuwig zijt,
ver weg, onbeeldbaar God.

Maar in Uw woord dichtbij, doe ons verstaan.

Keer ons om naar U toe,
keer ons om naar elkaar (3x)

Tweede lezing uit Tessalonicenzen 4

‘Vrienden, ik wil jullie vertellen wat er gebeurt met de doden.
Mensen zijn verdrietig als er iemand sterft.
Maar wij geloven dat Jezus gestorven is en uit de dood is opgestaan.
En dus geloven wij dat God alle gestorven Christenen bij zich zal halen.
Daarom hoeven jullie niet verdrietig te zijn als iemand van jullie sterft.
Dit heeft de heer Jezus mij verteld.
Voordat hij komt zal er een belangrijk teken gegeven worden.
De belangrijkste engel zal roepen en Gods trompet zal klinken.
Op dat moment komt de heer Jezus uit de hemel.
Dan staan eerst de gestorven christenen op uit de dood.
En daarna mogen wij die nog leven, ook komen.
Dan gaan we samen op de wolken naar de Heer toe.
In de lucht zullen we hem ontmoeten en vanaf dan zullen we altijd bij hem zijn.
Met die woorden moeten jullie elkaar moed inspreken.’

Lied

Huub Oosterhuis / Antoine Oomen

Koor: Gij die het sprakeloze bidden hoort
achter de woorden die wij tot U roepen.
Gij die de mensen ziet zoals geen mens.

Gij die uw woord in ons hebt neergelegd,
in den beginne als een bron van weten.
Gij die ons hebt geschapen naar U toe.

Wek onze kracht,
vuur onze hartstocht aan,
heradem ons dat wij in U volharden.
Doe lichten over ons uw lieve naam.

Overweging

We zingen erover, we praten erover, we lezen erover.

We zien de beelden iedere dag weer op TV, de dood.

In Psalm 90 klinkt het confronterend, het gras dat groeit en bloeit en opeens verdort.

De enige zekerheid die een mens heeft, is zowel boeiend als beangstigend.

Wat gebeurt er na je dood? Is er licht, geluk, weerzien, een hemel?

Worden we met onze geliefden herenigd, zoals de belofte van Petrus?

Compleet gereïncarneerd is zeker Allerzielen, het feest van de ziel.

Mensen komen bij elkaar om hun geliefden te herdenken, hier in de Duif, maar ook zoals bijvoorbeeld jaarlijks in het Vondelpark in Amsterdam.

Op een druk bezochte plek, midden in de stad en voor iedereen te zien of te bezoeken. Op een laagdrempelige manier, eenvoudig en zonder vaste rituelen. Kleine papieren bootjes met lampjes erop; schoonheid kan zo troostend zijn.

Allerzielen in het Vondelpark

Met het loslaten van een bootje in het water, heeft iedereen zijn eigen gedachte erbij.

Honderden lichtjes die laten zien dat iemand missen ons allemaal raakt.

Allerzielen in het Vondelpark wil het leven vieren door ook zichtbaar te maken wie er gemist worden. Mensen die elkaar in stilte troosten. Waar de doden worden herdacht, maar de levenden ook niet vergeten worden. Zij die alleen of eenzaam en verdrietig achter bleven.

Petrus vertelde in Tessalonicenzen dat de mensen niet verdrietig hoeven te zijn als een van hen sterft, omdat hij weet wat er met de doden gebeurt.

God zal alle gestorven Christenen bij zich halen. Op de wolken naar de Heer toe.

Dit is waarschijnlijk voor ons een lastige gedachte. Maar wel een mooie en een bemoedigende.

Want Petrus gaf ook aan 'met die woorden moeten jullie elkaar moed inspreken'

Dus waarom zou het verhaal van Petrus zelfs in onze tijd geen mooie, bemoedigende gedachte kunnen zijn?

Net zoals het idee van honderden lampjes op bootjes in het Vondelpark waar men verdriet deelt, schetst Petrus een visioen met beelden van verzoening en vereniging met geliefden en God.

Plek van licht en vrede

De beelden die ons hier worden aangereikt zijn beelden van vertrouwen en hoop dat onze lieve doden dáár zijn waar geen pijn meer is en geen verdriet. We hebben hen dit toegewenst toen we afscheid van hen namen, toen we beseften dat we niet meer voor hen konden zorgen en hen overdroegen aan het eeuwig licht, aan de vrede, aan de rust en de stilte... aan God.

De hemel stellen we ons vaak voor als een plek van licht en vrede, een paradijs waar alles mooi en goed is en waar geen pijn en verdriet meer is. Dan kunnen we wel bedenken dat God daar is.

Maar hoe zit dat met ons die achterblijven? Is God er ook in ons verdriet, in onze tranen om wie wij zo missen? Waar vinden wij licht als duisternis ons omringt?

Misschien herken je wel de momenten waarin je zomaar wordt opgetild uit je verdriet, dat er een schouder is om uit te huilen, een kaartje op het goede moment, een goede vriend of

vriendin die naar je luistert en die je voorzichtig leidt naar mooie en liefdevolle herinneringen.

Dit zijn momenten van verwondering, momenten die we zelf niet in de hand hebben maar die ons overkomen. Dan voelt ons leven weer wat zachter en lichter, de breuk die de dood in ons leven heeft gebracht voelt geheeld, al is het dikwijls maar voor een moment. Dan voelt ons leven anders, niet meer zo verlaten, niet meer zo leeg en verdrietig.

Dan lijkt zich een nieuwe weg te openen die we mogen gaan; niet zonder maar mét de doden, want in elke herinnering vindt een ontmoeting plaats met de liefde die zij hebben geschonken en dan beseffen we dat alles eindig is, maar dat liefde blijft, voor altijd!

God houdt ons vast

Liefde gaat voorbij de dood. Het verhaal van Petrus geeft zicht op een ánder leven. We weten niet hoe dit er uit zal zien; maar we weten wel dat God ons niet alleen laat... de doden niet én ook de levenden niet. Daarom durf ik te geloven dat zij die gestorven zijn bij God zijn. Ik kan mij er geen voorstelling van maken hoe dat zal zijn, maar het is voldoende om dit te geloven: God houdt ons mensen vast in leven en in sterven.

We mogen geloven dat zij die niet meer onder ons zijn, leven in zijn licht, dat zij die gestorven zijn, geborgen zijn bij God. En laten we vooral ook veel mooie herinneringen levend houden en koesteren. Dan zingen doden én levenden voor elkaar een lied dat wij zó graag mogen: 'dan zal ik leven'.

Moge het zo zijn.

Amen.

Muzikaal intermezzo door Irina Ursu

Geloofsbelijdenis

Ik geloof in een God
die er altijd voor je is
in goede en slechte tijden
die je steunt wanneer je het moeilijk hebt
en die je laat geloven in je eigen kwaliteiten.
Ik geloof in Jezus Christus zijn zoon
die de mensen de schoonheid
van naastenliefde leerde kennen
en die ons leerde over het goede en kwade.
Ik geloof in de Heilige Geest
die in ieder verborgen zit, hoe diep dan ook.
En ik geloof in de mens
die mag genieten van de mooie dingen
mag treuren als het leven tegen zit
maar altijd mag blijven hopen
en het leven mag leven
zoals God dat heeft geschapen.
Amen.

Intenties

Lied

Huub Oosterhuis / Antoine Oomen

Niemand heeft U ooit gezien.
Liefde is uw naam.

Brood des levens heet die knecht
die uw kind genoemd wordt:
Jezus, kind uit Nazareth.

Liefde, zegt Gij, is te doen.
Werk in ons dat wij U doen.
Licht ons op dat wij U zien.

Dat wij leven wat geleefd moet.
Dat wij doen wat moet gedaan:
recht voor ieder menskind,

brood voor ieder kind van mensen,
vrede en een nieuwe wereld -
en de dood zal niet meer zijn.

Nodigen delen brood en wijn

Lied

Huub Oosterhuis / Antoine Oomen

Het zal in alle vroegte zijn, als toen.
De steen is weggerold.
Ik ben uit de grond opgestaan.
Mijn ogen kunnen het licht verdragen.
Ik loop en struikel niet.
Ik spreek en versta mijzelf.
Mensen komen mij tegemoet -
wij zijn in bekenden veranderd.

Het zal in alle vroegte zijn als toen.
De ochtendmist trekt op.
Ik dacht een dorre vlakte te zien.
Volle schoven zie ik, lange halmen,
aren waarin de korrel zwelt.
Bomen omranden het bouwland.
Heuvels golven de verte in,
Bergopwaarts en worden wolken.

Daarachter, kristal geworden, verblindend,
de zee die haar doden teruggaf.

Wij overnachten in elkaars schaduw.
Wij worden wakker van het eerste licht.
Alsof iemand ons bij naam en toenaam
heeft geroepen. (2x)
Dan zal ik leven. (3x)

Gedachten bij het thema

Vincent Corjanus

Nu jij voorbij bent
En we elkaar niet meer kunnen zien
Weet dan dat ik je vasthoud
In herinnering uit hoofd en hart
Ik weet niet waar je heen bent gegaan
Maar het is vast niet ver van hier
Nee, daar is geen pijn, verdriet of oorlog
En mocht je daar zijn,
Zwaai naar mij,
En ook al kan ik je niet zien,
Ik zwaai, hoe dan ook, terug.

Onze Vader

Die in de hemel zijt,
Uw naam worde geheiligd,
Uw koninkrijk kome,
Uw wil geschiede op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood,
en vergeef ons onze schulden
zoals ook wij onze schuldenaars vergeven.
En leid ons niet in verzoeking,
maar verlos ons van het boze.
Want van U is het koninkrijk,
en de kracht en de heerlijkheid
in eeuwigheid.
Amen.

Mededelingen en informatie

Slotlied

Huub Oosterhuis / Antoine Oomen

Boom, je stam was koud en bloot,
in de winter leek je dood.
Komt de zomer vuur en vlam,
bloeien rozen aan je stam.

Mens, wat ben je dood en koud
als je niet van mensen houdt.
Zonder liefde vlam en vuur
is je leven kort van duur.

Zonder lachen licht en lied,
zonder liefde gaat het niet.
Mensen leef toch en God-weet
vind je liefde bij de vleet.
(2x)

Afsluiting en zegenbede

Ken je dat gevoel
Als je in de hemel kijkt
En ineens tranen in je ogen hebt
Omdat je dan precies weet wie je zo mist
Laat ons een kaarsje aansteken
Voor alle bijzondere mensen
Die verder leven in ons hart.